

Bruksela, 7 lutego 2024 r.
(OR. en)

6291/24
ADD 6

CLIMA 56
ENV 141
ENER 57
TRANS 50
AGRI 78
ECOFIN 148
COMPET 140
IND 63
MI 136
IA 42

PISMO PRZEWODNIE

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	7 lutego 2024 r.
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	SWD(2024) 64 final
Dotyczy:	DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI - SPRAWOZDANIE ZE STRESZCZENIA OCENY SKUTKÓW - towarzyszący dokumentowi: SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW Zabezpieczenie naszej przyszłości Cel klimatyczny na 2040 r. i droga ku neutralności klimatycznej do 2050 r. jako fundamenty zrównoważonego, sprawiedliwego i dostatniego społeczeństwa

---

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument SWD(2024) 64 final.

_____
Zał.: SWD(2024) 64 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Strasburg, dnia 6.2.2024 r.
SWD(2024) 64 final

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI
STRESZCZENIE SPRAWOZDANIA Z OCENY SKUTKÓW

Towarzyszący dokumentowi:

**SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

**Zabezpieczenie naszej przyszłości
Cel klimatyczny na 2040 r. i droga ku neutralności klimatycznej do 2050 r. jako
fundamenty zrównoważonego, sprawiedliwego i dostatniego społeczeństwa**

{COM(2024) 63 final} - {SEC(2024) 64 final} - {SWD(2024) 63 final}

Streszczenie oceny skutków

Ograniczenie globalnego ocieplenia do wyznaczonego w porozumieniu paryskim celu 1,5 °C wiąże się z koniecznością osiągnięcia neutralności emisyjnej w zakresie emisji gazów cieplarnianych w skali globalnej do początku lat 50. XXI w. Pozostały globalny budżet emisji dwutlenku węgla⁽¹⁾ gwałtownie się wyczerpuje, co zwiększa ryzyko osiągnięcia punktów krytycznych w ramach systemu klimatycznego – sytuacja ta może pociągać za sobą nieznane i potencjalnie katastrofalne skutki dla ludzi i ekosystemów. Aby ich uniknąć, należy przyspieszyć działania podejmowane w tym zakresie.

Zgodnie z Europejskim prawem o klimacie Komisja jest uprawniona do sporządzenia, w stosownych przypadkach, wniosku ustawodawczego dotyczącego ogólnounijnego celu klimatycznego na 2040 r. w terminie 6 miesięcy od dnia przeprowadzenia globalnego przeglądu zgodnie z porozumieniem paryskim. Wspomniany globalny przegląd zakończył się na Konferencji Stron w grudniu 2023 r. Celem inicjatywy objętej niniejszą oceną skutków jest wdrożenie Europejskiego prawa o klimacie, które zapisuje w prawie zobowiązanie UE do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. oraz cel klimatyczny Unii na 2030 r. zakładający obniżenie emisji gazów cieplarnianych netto o co najmniej 55 % w 2030 r. w porównaniu z poziomami z 1990 r.

Cel na 2040 r. wniesie również wkład proces wyznaczania przyszłego unijnego ustalonego na poziomie krajowym wkładu po 2030 r., który wszystkie strony porozumienia paryskiego są zobowiązane zakomunikować UNFCCC do 2025 r. (zgodnie z art. 4 ust. 9 porozumienia). Cel klimatyczny na 2040 r. określi tempo ograniczania ogólnounijnych emisji gazów cieplarnianych netto w latach 2030–2050 w ramach bazującej na skutecznej i sprawiedliwej transformacji ścieżki prowadzącej do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r.

Ocena skutków opiera się na rezultatach konsultacji publicznych i konsultacji z zainteresowanymi stronami, wynikach dogłębnej analizy skutków dla systemu energetycznego, sektora gruntów, emisji innych niż CO₂ i gospodarki, a także na informacjach wymienianych z powiązаныmi politycznie dyrekcjami generalnymi za pośrednictwem grupy skupiającej przedstawicieli różnych służb Komisji.

W ocenie skutków skupiono się na pięciu wariantach celu na 2040 r., aby uwzględnić pełne spektrum potencjalnych poziomów emisji gazów cieplarnianych netto. Na jej wczesnym etapie zawężono liczbę wariantów do trzech, przedstawiając wyniki szczegółowej oceny w podziale na sektory, w których należy podjąć działania, aby zapewnić osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. Wspomniane warianty zakładają wyznaczenie celu na 2040 r. w taki sposób, aby ograniczyć poziom emisji:

- do 80 % (wariant 1), zgodnie z „liniową” trajektorią emisji gazów cieplarnianych netto w latach 2030–2050, o której mowa w prawie o klimacie (art. 8);
- w ramach dwóch wariantów spójnych z zakresami przedstawionymi w scenariuszach naukowych zgodnych z dążeniem do osiągnięcia wyznaczonego w porozumieniu paryskim celu ograniczenia wzrostu temperatury do 1,5 °C:

⁽¹⁾ IPCC. Szacowane skumulowane antropogeniczne emisje CO₂ netto na szczeblu globalnym od wyznaczonej daty początkowej do chwili osiągnięcia neutralności pod względem antropogenicznych emisji CO₂, która doprowadziłaby do ograniczenia globalnego ocieplenia do określonego poziomu.

- o co najmniej 85 % (wariant 2), co mieści się w zakresie ograniczenia poziomu emisji o 85–90 %;
- o co najmniej 90 % (wariant 3), co mieści się w zakresie ograniczenia poziomu emisji o 90–95 %.

Wariant 2 odzwierciedla poziom całkowitych emisji gazów cieplarnianych netto, jaki osiągnięto by przy założeniu kontynuowania obecnych ram polityki, a zatem pełni funkcję „bazowego” poziomu docelowego.

W niniejszej ocenie skutków porównano wspomniane trzy warianty pod względem ich skuteczności w osiąganiu następujących celów:

- doprowadzeniu do neutralności klimatycznej UE, jeżeli chodzi o emisje gazów cieplarnianych, do 2050 r.;
- ograniczeniu do minimum wkładu UE w zmianę klimatu;
- zapewnieniu sprawiedliwej transformacji;
- utrzymaniu konkurencyjności gospodarki UE w perspektywie długoterminowej;
- propagowaniu wdrażania technologii niezbędnych do dokonania transformacji;
- zapewnieniu bezpieczeństwa dostaw i autonomii strategicznej UE oraz
- zrealizowaniu szerzej zakrojonych celów UE w zakresie polityki ochrony środowiska.

Analiza obejmuje wszystkie sektory istotne z punktu widzenia osiągnięcia przez UE jej celu zakładającego osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. Przeprowadzono ją w oparciu o przepisy związane z Zielonym Ładem oraz działania REPowerEU służące przezwyciężeniu kryzysu energetycznego.

W inicjatywie nie zaproponowano ani nie oceniono ram polityki klimatyczno-energetycznej po 2030 r. Te przyszłe ramy zostaną opracowane i ocenione w nadchodzących latach, aby osiągnąć cel wyznaczony na 2040 r.

Główną różnicą między wariantami jest tempo transformacji. Wariant 3 jest najskuteczniejszy, jeżeli chodzi o dążenie do osiągnięcia przez UE neutralności klimatycznej do 2050 r., i zapewnia możliwość większego ograniczenia emisji gazów cieplarnianych netto przed 2040 r. W rezultacie w przypadku jego zastosowania osiągnięcie zerowych emisji netto do 2050 r. będzie wiązało się z koniecznością podjęcia mniejszej liczby dodatkowych działań po 2040 r.

Wariant 3 prowadzi do najniższego poziomu skumulowanych emisji gazów cieplarnianych („budżet dotyczący emisji gazów cieplarnianych”) w UE, co sprawia, że jest on najlepszym wariantem, jeżeli chodzi o wkład UE w ograniczanie zmiany klimatu i zapewnienie najbardziej wiarygodnego bodźca skłaniającego partnerów Unii na całym świecie do przyspieszenia działań na rzecz klimatu. Poprzez zachęcanie do podejmowania działań na wczesnym etapie wariant ten jest tym wariantem dotyczącym celów, który zgodnie z oczekiwaniami będzie miał największy wpływ na ograniczenie emisji na poziomie globalnym i który zwiększy szanse na utrzymanie perspektywy ocieplenia o 1,5 °C w zasięgu, aby ograniczyć skalę zakłóceń funkcjonowania wszystkich gospodarek oraz ryzyko osiągnięcia nieodwracalnych punktów krytycznych w dziedzinie klimatu.

Istnieje wyraźna różnica między wariantami dotyczącymi celów pod względem znaczenia nowatorskich technologii. W wariantcie 3 przewidziano szybsze – w porównaniu z wariantem 2 – wdrażanie technologii niskowęglowych, takich jak produkcja wodoru metodą elektrolizy,

wychwytywanie dwutlenku węgla oraz przemysłowe pochłanianie dwutlenku węgla w latach 2031–2040. Wariant 1 w dużej mierze przenosi wdrożenie tych technologii na ostatnie dziesięciolecie przypadające na lata 2041–2050.

Wariant 3 wiąże się z wyższymi rocznymi potrzebami inwestycyjnymi w latach 2031–2040 niż warianty 1 i 2, ale porównywalnie niższymi potrzebami inwestycyjnymi w późniejszym okresie, tj. w latach 2041–2050. Wdrożenie wariantów 1 i 2 skutkuje jedynie bardzo ograniczonymi różnicami, jeżeli chodzi o koszty systemu energetycznego, PKB i konkurencyjność w globalnym eksporcie, podczas gdy wdrożenie wariantu dotyczącego celów 3 przynosi największe korzyści pod względem niezależności energetycznej i wzmocnionej ochrony przed szokami związanymi z cenami paliw kopalnych, wzmacniając tym samym autonomię strategiczną UE. Wszystkie warianty przyczyniają się do znacznej poprawy jakości powietrza i przynoszą związane z tym korzyści dla zdrowia, a także ograniczają wpływ na środowisko.

Ogólnie rzecz biorąc, wariant 3 jest bardziej efektywny i przynosi korzyści w postaci uniknięcia zmiany klimatu i zanieczyszczenia powietrza przewyższające w ujęciu netto dodatkowe koszty niezbędne do złagodzenia zmiany klimatu.

Realizacja wariantu 3 będzie wymagała większego ukierunkowania i podjęcia działań na rzecz zapewnienia sprawiedliwej transformacji niż w przypadku mniej ambitnych wariantów dotyczących celów, ponieważ wiąże się z pewnym przyspieszeniem transformacji. Wariant ten będzie wiązał się jednak z niewielkim wzrostem kosztów ponoszonych przez gospodarstwa domowe w porównaniu z „bazowym” wariantem 2, przy czym przy dokonywaniu oceny w tym zakresie nie wzięto pod uwagę żadnych środków z zakresu polityki ani środków redystrybucyjnych, które prawdopodobnie zostaną wprowadzone w celu złagodzenia skutków społecznych.

Wyniki przeprowadzonej analizy wskazują na możliwość podejmowania działań po stronie popytu, takich jak dążenie do zmiany zachowań w sektorze spożywczym, gospodarce o obiegu zamkniętym i sektorze mobilności (podobnie jak w analizie przeprowadzonej w ramach programu LIFE), aby wesprzeć proces transformacji strony podażowej (jak wskazano w scenariuszach podstawowych) i aby zmniejszyć ponoszone przez społeczeństwo koszty osiągnięcia celu na 2040 r. poprzez: obniżenie kosztów związanych z systemem energetycznym, zmniejszenie konieczności inwestowania w (nowatorskie) technologie i ograniczenie ryzyka środowiskowego (np. związanego ze wzrostem popytu na bioenergię).

Zainteresowane strony, które odpowiedziały na zaproszenie do udziału w konsultacjach publicznych, wykazały się znajomością problemów będących przedmiotem inicjatywy i wyraźnie poparły warianty dotyczące celów na 2040 r., które odpowiadały wariantom analizowanym w niniejszej ocenie skutków. Propozycja wyznaczenia celu na poziomie 90 % lub wyższym spotkała się ze zdecydowanym poparciem ze strony osób fizycznych (46 %) i organizacji społeczeństwa obywatelskiego (63 %). Większość przedsiębiorstw poparła wyznaczenie celu przekraczającego 80 % (39 %), przy czym za redukcją na poziomie od 80 % do 90 % opowiedziało się 23 % z nich, natomiast za redukcją na poziomie przekraczającym 90 % – 16 % z nich; propozycja redukcji na poziomie 75–80 % cieszyła się mniejszym poparciem (29 %). Poparcie organizacji badawczych było podzielone między wyznaczeniem celu na poziomie 80–90 % a wyznaczeniem celu na poziomie przekraczającym 90 % (każdy z tych wariantów cieszył się poparciem na poziomie 35 %).

W ocenie skutków stwierdza się zatem, że wariantem preferowanym jest wariant 3, tj. wyznaczenie celu zakładającego obniżenie emisji gazów cieplarnianych w ujęciu netto w UE o 90–95 % do 2040 r. Wybór tego wariantu jest zgodny z opinią europejskiego naukowego komitetu doradczego ds. zmiany klimatu. Jego wdrożenie zapewnia możliwość najlepszego zrównoważenia ambicji klimatycznych i konieczności wniesienia odpowiedniego wkładu do globalnego budżetu emisji dwutlenku węgla, aby osiągnąć cele w zakresie temperatury wyznaczone w porozumieniu paryskim, z jednej strony, z kwestiami dotyczącymi wykonalności finansowej i technologicznej, z drugiej strony.

Korzyści płynące z wdrożenia wariantu 3 przeważają nad niewielkimi różnicami między tym wariantem a wariantem 2, scenariuszem bazowym i wariantem 1, jeżeli chodzi o efektywność sprawiedliwej transformacji i konkurencyjność, a także potencjalne skutki środowiskowe lub dostawy surowców krytycznych. Skutki te mogą zostać zniwelowane i złagodzone przez planowane ramy polityki klimatyczno-energetycznej i ogólne ramy wspomagające.

Transformacja zwiększy odporność UE na wstrząsy wywoływane wydarzeniami o charakterze geopolitycznym i globalną fragmentaryzacją, w szczególności dzięki zmniejszeniu zależności od paliw kopalnych i poprawie bezpieczeństwa dostaw energii. Będzie wiązało się to z koniecznością monitorowania bezpieczeństwa dostaw surowców krytycznych i przewidywania rozwoju sytuacji w tym zakresie. W tym kontekście kluczowe znaczenie będzie miało efektywne zarządzanie transformacją, tak aby zagwarantować przystępność cenową odpowiednich rozwiązań dla gospodarstw domowych oraz konkurencyjność europejskiego przemysłu.